

3. Грамович Г.И. Тактика использования специальных знаний в раскрытии и расследовании преступлений: Учебное пособие.—Минск, 1987.—С.65.

4. ОРТІМАХ™ Multi-Lite™ ОФК-8000А [Електронний ресурс]. – Режим доступу :[<http://images.tigerofficer.com/Manuals/SPE-OFK-8000A>].

5. Методика дактилоскопічної експертизи. Експертна спеціальність 4.6 «Дактилоскопічні дослідження» // [укл. Жолтанська І.І., Кузнецов В.А., Щавелєв А.В., Димитрова Ю.В., Кушніренко Н.В.]. – К. : ДНДЕКЦ МВС України, 2014. – 119 с. :іл.

6. Белкин Р.С. Криминалистическая энциклопедия. – М.: Мегатрон XXI, 2000. – 2-е изд. доп. – 334 с.

7. Быковский Ю.А., Чистяко А.А., Джакишев М.Е. Обнаружение скрытых отпечатков пальцев рук методом лазерной флюорографии // Экспертная практика. – № 32. – М., 1991.

8. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :[[https://ru.wikipedia.org/wiki/Ультрафиолетовое излучение](https://ru.wikipedia.org/wiki/Ультрафиолетовое_излучение)].

Репешко Ірина Юрївна, старший судовий експерт сектору технічного дослідження документів та обліку відділу почеркознавчих досліджень, технічного дослідження документів та обліку лабораторії криміналістичних видів досліджень Дніпропетровського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України

ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ПЛАСТИКОВИХ ДОКУМЕНТІВ НА ТРАНСПОРТНІ ЗАСОБИ

Посвідчення водія та свідоцтва про реєстрацію транспортних засобів (надалі – свідоцтва про реєстрацію ТЗ) є одними з найбільш часто направляємих об'єктів на дослідження судовим експертам-криміналістам. Це обумовлено, насамперед, різноманітністю видів зразків документів, які знаходяться в офіційному обігу, що викликає певні труднощі під час дослідження таких документів, у тому числі з метою встановлення факту їх підробки.

Постійний розвиток техніки, застосування новітніх технологій знайшло своє відображення у поліграфічній та комп'ютерній техніці, що значно позначилось на технології виготовлення цих документів. Ураховуючи зазначене, кримінальні елементи постійно вдосконалюють способи підробки (виготовлення) документів, використовуючи комп'ютерні системи та новітні технології для їх друку.

Розглянемо процес виготовлення картки.

Бланк-картка виготовляється з декількох комбінованих шарів полімерних матеріалів, які складаються з основи, покритої з обох боків декількома шарами плівок.

Процес виготовлення картки загалом відбувається наступним чином: на два аркуші непрозорої основи наносяться фонові зображення та друкована інформація бланка, потім два аркуші основи скріплюються в один. Наступною операцією є нанесення реквізитів виробника та номера бланка з подальшою ламінацією прозорим шаром полівінілхлориду. Потім із загального аркуша спеціальною висічкою вирубуються бланк-картка з дотриманням певних розмірів. На цьому етапі виготовлення бланків закінчується.

У подальшому, під час персоналізації, на прозорому шарі здійснюється заповнення бланка персональною інформацією (текст, фото, підпис, серія, номер документа), яке наноситься безконтактним друком (без печатної форми) способом термографії. Потім нанесена інформація ламінується, тобто покривається прозорою плівкою із захисними голографічними зображеннями, яка, у свою чергу, покривається прозорою захисною плівкою підвищеної стійкості до механічних пошкоджень.

Технічний опис пластикових документів [1] містить декілька складових:

- Матеріал, що використовується для виробництва пластикових документів;
- Розміри пластикових документів;
- Технологія друку бланків пластикових документів;
- Надійність пластикових документів.

Таким чином, матеріал, що використовується для виробництва пластикових документів, доволі стабільний та надійний, за своїми лінійними характеристиками досить стійкий.

Але серед об'єктів, що направляють на експертизу, останнім часом все частіше зустрічаються бланки посвідчень водія та свідоцтв про реєстрацію ТЗ на пластиковій основі, що не відповідають за своїми лінійними характеристиками встановленим зразкам.

В експертній практиці дедалі частіше зустрічаються документи на пластиковій основі при такому процесі виготовлення (пластикова картка, відповідні способи друку та елементи захисту, персоналізація документа), який відповідає встановленим зразкам, але з незначною різницею за своїми лінійними розмірами. Установити причину виникнення даної розбіжності під час проведення судової експертизи експерту не надається через неможливість однозначного пояснення: чи є вона виробничим браком, чи ця розбіжність обумовлена різницею у реквізитах виготовлювача і серійного номера досліджуваного бланка та наявних зразків, або ж вона виникла в процесі експлуатації. У той же час, вирішення питання про внесення змін до первинного змісту таких документів також ускладнюється або навіть унеможливується через особливості нанесення барвної речовини на поверхню бланків документів під час персоналізації за допомогою друкуючих пристроїв з термографічним способом нанесення зображень. Це обумовлено тим, що навіть якщо експерт встановлює відсутність ознак внесення змін, то він усе одно не може виключити можливість їх здійснення. Усі ці чинники, у свою чергу, ускладнюють прийняття об'єктивного рішення

за результатами проведеного експертного дослідження у процесі розслідування кримінального правопорушення.

Таким чином, хотілося би зауважити, що існуючі документи на пластиковій основі терміново потребують посилення захисту їх виготовлення та персоналізації з чітким розмежуванням допустимого відхилення від норм за розмірними характеристиками.

Список використаних джерел

1. ДСТУ ISO/IEC 7810:2008 «Картки ідентифікаційні. Фізичні характеристики» (ISO/IEC 7810:2003, IDT).

2. Дослідження посвідчень водія: довідковий посібник. / [Тимофєєва Т. В., Ковальов К. М., Граціанов А. І.] // ДНДЕКЦ МВС України. - Київ, 2011. – 49 с. : іл.

3. Загальні ознаки посвідчення водія та свідоцтва про реєстрацію транспортних засобів на пластиковій основі виробництва Консорціуму ЄДАПС: Інформаційний лист / [Кабанов Г. О., Граціанов А. І., Науменко С. М.] // ДНДЕКЦ МВС України. – К., 2007. – 22 с.: з іл.

4. Параметри для перевірки свідоцтв про реєстрацію транспортних засобів виготовлених на бланках Консорціуму ЄДАПС, на відповідність технічним вимогам виробника. Загальні положення: Інформаційний лист / [Науменко С. М., Швед Л. С.] // ДНДЕКЦ МВС України. – К., 2010. – 26 с.

5. Про основні елементи захисту національного посвідчення водія та свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу. Інформаційний лист // ДНДЕКЦ МВС України. - Київ, 2014.

Рибальський Олег Володимирович,
головний науковий співробітник
науково-дослідної лабораторії
навчально-наукового інституту № 2
НАВС, доктор технічних наук,
професор

Соловійов Віктор Іванович,
заступник завідувача кафедри
комп'ютерних систем і мереж
Східноукраїнського національного
університету ім. В. Даля, кандидат
технічних наук, доцент

Журавель Вадим Васильович,
завідувач лабораторії досліджень у
сфері інформаційних технологій
Київського НДЕКЦ

МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ГЛИБОКОГО НАВЧАННЯ У ФОНОСКОПІЧНІЙ ЕКСПЕРТИЗИ

В останні роки набули розвитку технології штучного інтелекту, зокрема, технологія нейронних мереж глибокого навчання. Системи, що